

pítva bennük, hogy az emberformálás művészete az egyetlen oly hivatás, amelyhez jelenleg nem szükséges semmiféle külön előkészület, noha a sok elhibázott élet, a fiatalok bűnösök számának ijesztő növekedése eléggé tanúsítja, hogy a szülők jóakarata és természetes józan esze vagy értelmessége magábanvéve nem elegendő biztosítéka a nevelés helyes irányításának. Nemcsak a pedagógusokat kell neveléssel kiképezni hivatásukra, hanem a szülőket is. Az utolsó iskolai évben minden tanulót el kell látni a legszükségesebb neveléstani ismeretekkel, mert az iskolába járó gyermekek legnagyobb részben apák és anyák lesznek valamikor. Ennek az oktatásnak természetesen gyakorlati szelleműnek kell lennie, s alkalmazkodnia kell a tanulónak különféle műveltségi fokához. Más lesz e pedagógiai oktatás az elemi fokon, más a középiskolában, ismét más a főiskolákon. Az oktatást orvosokra, pszichológusokra és pedagógusokra kell bízni. Jó kézikönyveket kell íratni, melyeket az egykori tanulók akkor is elővehetnek, amikor már szülők lettek belőlük. Nagyobb városokban orvosi, lélektani, pedagógiai klinikákat kell felállítani, amelyek tanácsokat adnak a hozzájuk fordulóknak, s a pályaválasztás nehézségein is átsegítik a szülőket. A szülők nevelését a házasság után is tovább kell folytatni szülői értekezletekkel, előadásokkal, mozgóképekkel, iratok kiosztásával stb.

A kongresszuson megvitatott számos részletkérdés között ilyenek szerepelnek: Melyek a családban folyó vallásos nevelésnek gyakorlati módszerei? Hogyan lehet a szülői tekintélyt megszerezni és megtartani? Melyek a falusi és a városi környezet előnyei és hátrányai? Hogyan lehet a helyes családi nevelés elveit minél jobban elterjeszteni? A kisgyermekkorai nevelés nagy fontossága. A család és az iskola együttműködése. A serdülés válsága idején való nevelés stb.

A kongresszus egyes szakosztályaiban egyhangúlag elfogadott kívánalmak magyarázatául szolgáló jelentések, beszámolók, előadások tíz belga frankért rendelhetők meg a kongresszus pénztárosánál (L. Pien, 44, rue Rubens, Bruxelles).

Nagy J. Béla.

Új magyar könyvek és füzetek.

Bálint Alisz: A gyermekszoba pszichológiája. Pszichoanalitikai tanulmány. Dr. Ferenczi Sándor előszavával. Bp. 1931. Pantheon. (N. 8-r., 112 l.) Ára 3-90 pengő.

Dr. Fürst Aladár: Nagymagyarország zsidó középiskolái. Iskolatörténeti tanulmány. (Különlenyomat az Izr. Magyar Irodalmi Társulat 1931-i Évkönyvéből.) Bp. 1931. Franklin-Társulat ny. (16-r., 30 l.)

A sárospataki ref. főiskola rövid története. Népszerű modorban összeállította: Gulyás József. Sárospatak, 1931. A ref. főiskola könyvnyomdája. (N. 8-r., 56 l.)

Dr. Gulyás József: Comenius és a latin nyelv. Januája megjelenésének 300. évfordulójára. (N. 8-r., 42 l.)

Pedagógiai szemináriumok. II. kötet. A földrajz, történelem, polgári jogok és köteleességek, valamint a számolás és mérés tárgyköre. Sajtó alá rendezték: Kehrer Károly és Krehnyay Béla. Bp. 1931. Hollóssy János könyvnyomtató. (K. 8-r., 352 l.) Ára 7 pengő.

Dr. Lämpérth Géza: A pápai református főiskola története 1531—1931. Dr. Antal Géza előszavával. Huszonhét képpel. Pápa, 1931. A főiskolai könyvnyomda kiadása. (K. 8-r., 204+30 l.) Ára 4 pengő.

Dr. Mohr Győző: Fogalmazástan. Bp., 1930. A szerző kiadása. Fébényomda. (K. 8-r., 312 l.)

Theologiai tanulmányok. A pápai református főiskola négyszázéves jubileumi ünnepére írták és kiadták a pápai református theologiai akadémia tanárai. Pápa, 1931. Főiskolai könyvnyomda. (N. 8-r., 772 l.) Ára 20 P. — A bennfoglalt értekezések külön is kaphatók. 1. Tóth Lajos: A pászka eredete és történeti fejlődése. 3 P. 2. Pongrácz József: Pál apostol Efezusban. 5 P. 3. Tóth Endre: Mándi Márton István élete. 5-40 P. 4. Trócsányi Dezső: Mándi Márton István tudományos munkássága. 5-40 P. 5. Török István: Barth Károly theológiájának kezdetei. 3 P.

VEGYES.

Mi a legközelebbi teendő a „haladó“ nevelés terén?¹ A kérdést Dewey tette fel a Haladó Nevelés Ligájának 1928. évi gyűlésén, s a kérdésre a következő évi gyűlésen Meiklejohn válaszolt.² Dewey kérdését a haladó nevelés első szakaszának lezárulása tette időszerűvé. Dewey ugyanis a haladó nevelés fejlődésében két szakaszt lát szükségszerűnek. Az egyik az elmélet szempontjából negatív, nem más, mint tiltakozás a hagyományos iskola formalitása és merevsége ellen; ez a gyakorlat korszaka. A másiknak az elmélet szempontjából szerinte pozitívnak kell lennie, ebben a korszakban kell ugyanis felállítani a haladó nevelés elméletét. Az első szakaszban, a haladó nevelésre törekvő iskolákban folytatott eljárások által kialakult az a közös új szellem, amely megkülönbözteti ezeket az iskolákat a hagyományos iskolától. Ezt a szakaszt befejezettnek tekinti Dewey, és a másik szakasz elkövetkezését sürgeti, melyben kialakuljanak és rendszerbe tömörüljenek az új nevelés elvei, e rendszer

¹ Alexander Meiklejohn wisconsin-i egyetemi tanár előadása. Megjelent a *Progressive Education Association* havi folyóiratában, VI. kötet, 2. sz. 1929. — Haladó nevelésen a kor követelményeihez alkalmazkodó új nevelést értik.

² Meiklejohn nevét széles körben ismertté tették kísérletei, melyeket a wisconsin-i egyetemen a tanulmányi anyagra nézve folytatott. Ez a nagyarányú kísérletelés az amerikai specializálás visszahatásának tekinthető és lényege abban áll, hogy a szellemtudományi egyetem (*Liberal Arts College*) egész tanulmányi anyagát valamely középponti eszmével szerves egésszé tűzi össze, illetőleg a középponti eszmének különböző vonatkozásait teszi az összes fakultások munkásságának tárgyává. Ilyen középponti eszme volt pl. egyik évben Görögország aranykora. Minden hallgató ugyanazon kollégiumokat hallgathatta, melyek a középponti eszmének más és más oldalát, eredetét, határait stb. világították meg. Meiklejohn a haladó nevelés mozgalmában az egyetemi nevelés képviselője. Itt ismertetett beszéde is végső következtetéseiben a haladó egyetemi nevelés anyagának tervét vázolja.